

Alternatívna škola: výsledky monitoru prvých deviatkov

Tak, a je to tu. Máme prvé výsledky, prvých žiakov (takmer už absolventov) deviateho ročníka Waldorfskej základnej školy - v povojnovom období. Mnohí - zástancovia i kritici - na ne čakali. Niektorí aj netrpezlivo a s menšou mierou nervozity. Tiež som na ne bola zvedavá. Sama za seba, však musím povedať, že čakanie na ne ma nijako dramaticky nevyvádza z rovnováhy. Z jednoduchého dôvodu. Som rodič, a tak sa o prospech - postupné nadobúdanie vedností, rozvoj zručností a schopností (aj sociálnych) - môjho dieťaťa zaujímam priebežne. Sledujem ako dieťa napreduje, čo mu ide dobre, s čím nemá problémy, ale aj to, s čím problémy má a rozmyšľam (spolu s učiteľkou) ako mu v problémových oblastiach pomôcť. Je to vlastne veľmi triviálny rodičovský prístup, žiaľ, v mnohých prípadoch, ako sme často svedkami, nie taký samozrejмый. Ale dosť bolo rečí, poďme sa spolu pozrieť na tie výsledky, v súvislosti s ktorými, som si v roku 2008, keď som začala písať o alternatívnej škole waldorfského typu, vypočula viac námietku, než otázku - či sa nebojím dať dieťa do "takej" školy, keď ešte nie sú výsledky. Odpovedala som na to tiež otázkou

"Kde by dnes ľudstvo bolo, keby každý, než začne konať, čakal, kým niekto iný v danom smere dosiahne výsledky?". (Kde by sme dnes boli, keby takí ľudia, ako Sophie Scholl, Jerzy Popielusko, Zdenka Schelingová, Harvey Milk a iní čakali, kým prvé výsledky za nich prinesú ostatní?)

Tento text je mojím ďalším príspevkom do (u nás takmer neexistujúcej) diskusie na tému *Alternatívne školy na Slovensku* - aj preto ho dávam na hlavnú stránku SME a nie na moju súkromnú podstránku, ako zvyčajne. Ide predsa o prvé *objektívne* hodnotenie v rámci celého Slovenska, a takým mnohí dôverujú.

Takže sem s ním.

Koncom mája, sme my - rodičia detí z Waldorfskej školy dostali mailom výsledky celoslovenského certifikačného testovania žiakov deviateho ročníka Waldorfskej základnej školy v Bratislave.

Tu sú výsledky deviatkov WZŠ a ich porovnanie v rámci SR:

Matematika

Priemerná %-na úspešnosť WZŠ: 70 %

Priemerná úspešnosť škôl v rámci SR: 60,1 %

Percentil školy: 79,6 %

(percentil školy ukazuje, aké %-ne množstvo z počtu škôl sa umiestnilo za WZŠ)

Slovenský jazyk

Priemerná %-na úspešnosť WZŠ: 73,5 %

Priemerná úspešnosť škôl v rámci SR: 67,6 %

Percentil školy: 76,8 %

Na konci mailu bolo ešte pripojené poďakovanie našim deviatakom od riaditeľky školy za dosiahnuté výkony.

Neskôr nám bol doručený aj link na kompletnú správu z testovania deviatakov v rámci celej SR z Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania.

Ktorýsi z oteckov to v reakcii na túto kompletnú správu zhrnul takto:

Matematika

Slovenský priemer: 60,11 %

Bratislavský kraj: 58,70 %

Najlepší kraj: 62,60 %

Waldorfská ZŠ: 70 %

Slovenský jazyk

Slovenský priemer: 67,62 %

Bratislavský kraj: 67,50 %

Najlepší kraj: 69,20 %

Waldorfská ZŠ: 73,50 %

Spomínaný otecko okomentoval výsledky ako nadpriemerné v oboch predmetoch a tiež deviatakom zagrataloval.

Záver:

Účelom tohto textu nie je chváliť sa. Je ním len štatistické konštatovanie, pri ktorom, verím, sa mnohí rodičia, ktorí svoje deti zverili do waldorfskej školy, potešili (niektorí si možno aj vydýchli :-)).

Tento text má výlučne informačný charakter. K tejto informácii, ale, pridávam ešte zopár slov - pár mojich pozorovaní, ktoré som za tie roky, čo môj syn navštevovuje tento typ vzdelávania a výchovy (4 roky waldorfská škôlka, 5 rokov waldorfská základná škola) urobila.

Za absolútne kľúčové pre vzdelávanie považujem slobodné prostredie. Slobodné - nie byrokraciou, príkazmi, zákazmi, nariadeniami tvorený rámec vyučovania. To sme získali pred 20-timi rokmi. Ostatné je už výlučne len a len na nás.

V slobodnom prostredí máme šancu (všetci) nielen učiteľia a im zverení žiaci a deti, tvorivo pretvárať svoj život, napredovať, formovať ho podľa svojich predstáv. Máme možnosť dať mu hlboký zmysel tým, že ním odpovieme na to, čo do nás, ako do ľudských bytostí, bolo vložené. V slobodnom a kreatívnom prostredí sa môžeme stať tým, čím v hĺbke svojej duše sme - nielen v pracovnej oblasti, ale aj v oblasti medziľudských vzťahov, manželstva, rodičovstva, priateľstva, politiky ako verejnej služby pre všetkých, vo vzťahu k prírode, k vlasti, Zemi (Ide o samé náročné veci, ale povedzme si otvorene, čo zmysluplné nie je náročné?)

System waldorfského vzdelávania toto umožňuje. Umožňuje učiteľovi byť samým sebou, byť tvorivým - v oblasti sprostredkúvania vedomostí, ale aj sociálnych zručností.

Waldorfská škola nie je ideálna, bezchybná škola - má svoje problémy, ťažkosti ako mnohé iné - a ako všetky ostatné (aj newaldorfské školy) aj ona stojí a padá na kvalite, (ne)zrelosti ľudí, ktorí ju tvoria (učiteľov, rodičov, personálu ...). Má však jednu zásadnú výhodu: ak má za niečo stáť, musí to byť škola slobodná - vnútorne slobodná, kde sa dá jednak tvorivo pátrať po tom, ako deťom sprostredkovať (nielen) vedomosti, ale kde sa dá aj otvorene komunikovať o nepríjemných veciach, o tom, čo napr. my, rodičia, vnímame ako problém, či slabú stránku pedagogického a výchovného procesu. Dá sa komunikovať a hľadať. A tak komunikujeme a hľadáme a komunikujeme a hľadáme a čítame a píšeme - aj školský časopis - a tak sa, snáď, s veľkou bázňou, dá aj povedať, že sem-tam (a niekedy aj dosť často) aj čosi nachádzame!

Zuzana Roy, štvrtok 13. mája 2010 14:45